

Przegląd artykułów.

Wiadomości zagraniczne: Portugalia. — Hiszpanija: Espartero jedynym Rejentem obrany. — Anglija: Dalsze rozprawy parlamentu o cłach i ustawach zbożowych. — Francya: Przyjęcie kredytu dodatkowego dla wychodców politycznych. — Z Afryki. — Szwajcarya: Przywrócenie niektórych klasztorów argowskich. — Księstwo Modeny: Przybycie N. Cesarzowej Austryackiej. — Królestwo Obojęd Sycylii: Zupelne załatwienie sprawy o siarkę. — Indyje Wschodnie. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Ulanów. —

Wiadomości zagraniczne.

Portugalia.

Pisma angielskie donoszą z Lizbony pod dniem 26. kwietnia: »Ministrowi skarbu, baronowi Tostal, zaliczył przecież bank 150 Contos. Z sumy tej ma być splacona część zaległości, jaką skarb państwa oficierom armii dłużny.«

Hiszpanija.

Madryt d. 2go maja. Pospieszamy udzielić co najgodniejszego uwagi z wczorajszego posiedzenia Kongresu. Deputowany Vila oświadczył najpierw, że nie wie z pewnością, w jakiej myśli ma głosować, ponieważ nadchodzące z prowincyi jago (Barcelony) listy, zmuszają go do tego przekonania, że opinija publiczna co do sprawy Rejencyi od niejakiego czasu zupełnie się zmieniła. Większość żądała dawniej trzech Rejentów, teraz się za jednym oświadcza. — P. Diaz, który we wrześniu przeszłego roku był na czele poruszenia w Burgos i domagał się złożenia Rejentki jakoteż śmierci ministrów i wszystkich umiarkowanych, miał długą mowę na rzecz Rejencyi Espartera, któremu mianowicie to za zasługę policzał, że zawarł traktat węgarski. »Gdyby nie to« rzekł »zapewne teraz byłby Cabrera na głównym placu Madrytu.« Nie wiemy czy książę de la Victoria komplement ten dobrze przyjmie; słuchacze przy najmniej ozwali się na to głośnym okrzykiem niechęci. Pan Diaz twierdził dalej, że rząd Królowej byłby umyślnie przeciągał wojnę, i wyraźnie nakazał jeneralom, ażeby się bili. W ogóle miał w tém upodobanie wystawiać nieobecna Królowę Krystynę w najohydniejszych barwach, przyczem dał także do poznania, że obalona partyja umiarkowanych łącz-

nie z karlistami nad tém pracuje, by przywieść do skutku zamęczenie Królowej Izabelli z jednym z synów zatrzymanego w Bourges infanta Don Carlosa. — Następnie p. Mendizabal mocno powstał na ministrów, obwiniając ich, że mieli zamiar w Walencyi Królowej Krystynie przydać Współ-Rejentów, a teraz pewną osobę, która swym współobywatelom więcej niż sobie winna, wymieniają naprzd już za jedynego Rejenta. Minister sprawiedliwości chciał wprowadzić te oba zarzuty jako bezzasadne obalić, zamilkł jednak, gdy p. Mendizabal odczytał kazal program, przez ministrów w Walencyi Królowej Krystynie przedłożony, w którym wystawiali jej przybrane Współ-Rejentów za nieodzowną konieczność.

Dnia 30go kwietnia weszło do Madrytu 8000 piechoty; iakaż ilość wojska stoi w poblizkich stolicy włościach. —

Kolonija dnia 14go maja. (godzina 7ma wieczorem.) *Commerce* z d. 11go zawiera następującą depezę telegraficzną z Bajonny z dnis tegoż.

Madryt d. 8go maja. Poseł Francyi do Ministra spraw zagranicznych. Na zgromadzeniu Kortezów przystąpiono dzisiaj do wyboru Rejencyi. Przy pierwszym głosowaniu uchwalono 153 głosami przeciw 150, przeto większością 17 głosów, ażeby tylko jeden był Rejent. Przy drugim głosowaniu

Espartero otrzymał 179 a
Arguelles . . . 103 głosów.

Skutkiem więc głosowania tego Espartera Rejentem obwołano.

Wielka Brytania i Irlandyja.

Rozprawy parlamentu. Izba wyższa. Posiedzenie d. 6go maja. Gdy na

posiedzeniu tém hrabia Fitzwilliam przedłożył kilka petycyj przeciw istnącym ustawom zbożowym, powstał lord Ashburton i rzekł: »Ministryjum ma zamiar całą istotę ustaw zbożowych przekształcić. Chce ono ciągnąć dochód z niezbędnych potrzeb do życia mieszkańców wszystkich klas ludu. Mniemam że w takich okolicznościach powinniście zacić lordowie ile możności jak najprędzej zdanie swoje o sprawie tej wynurzyć. Jeżeli czekać zechcecie, aż wniesiono będą bile, mające być uzasadnionemi na nowym planie kanclerza izby skarbowej: by przez niżenie opłat więcej uzyskać pieniędzy, to jest bile pod względem ceł od zboża, budulcu i cukru, nie będziecie zapewne nigdy mieć sposobności do rozpraw o tém, gdyż przekonany jestem, że zdrowy rozsądek kraju bynajmniej projektu tego aż do izby wyższej nie dopuści. Nigdy większego mamidła, nigdy niedorzeczniejszego kuglarstwa nie zdarzyło mi się widzieć, jak plan obecny.« (Słuchajcie! Słuchajcie!) —

Hrabia Fitzwilliam: »Zacny lord powiada, że to jest zamach na zmienienie całej istoty ustaw zbożowych. Ale nie chciemy przecież zapominać o tém, że to nie są bardzo nowe ustawy, które niestety, czego się wstydzę, sam jeszcze będąc młodym wspierałem. Nie mogę, jak zacny lord, z chwalebnie zadowoleniem odwołać się na moją przeszłość, żem zestalością, roztropnością i mocą opouował co wieczora przeciw tym ustawom, jak to zacny lord (jeszcze jako p. A. Baring) czynił, stojąc sam jeden prawie przeciw 500 połączonym członkom izby niższej. (Słuchajcie! Słuchajcie!) Zacny lord uznawał wtedy te ustawy za niezgodne z mądrą polityką handlową. Przypominam sobie bardzo dobrze jeszcze, jak zacny lord pośród nader małej mniejszości jako młody człowiek w izbie niższej wystąpiwszy, i wspierany przez kopców, bankierów i handlarzy starego miasta Londynu (City), podniósł głos swój przeciw temu projektowi, który potwornym nazwał, gdyż takim on wydawał się wtedy, mianowicie każdemu z tych, w którego żyłach kropla krwi kupieckiej płynie. (Słuchajcie i śmiech.) Atoli zdaje się że w zacnym lordzie ta kropla krwi całkiem wyschła, odkąd z kupca i liberalnego polityka stał się wielkim posiadaczem dóbr i arystokratą. Mimo większości, która dawniej w tej izbie przeciw przejrzeniu i złagodzeniu ustaw zbożowych głosowała, nie rozpaczam jednak o ostatecznym skutku projektu. Większość ta zmniejszała się powoli. Gdym sprawę tę najpierw wytoczył, nie nalegałem bynajmniej na głosowanie, wiedząc że większość bardzo małą będzie. W roku następnym 24 zacnych lordów głosowało ze mną;

zeszłego roku miałem zadowolenie być wspieranym przez 24 Waszych lordowskich Mości; a w tej chwili mniemam że 50 do 60 zacnych lordów wyraziłoby w głosach swoich naganę istnącego ustaw zbożowych systemu.«

Lord Ashburton: »Nie jestem jedynym, który zdanie swoje o tej łobowej sprawie zmienił albo zmodyfikował. Projekt, który r. 1815 wspierałem, miał średnią cenę pszenicy, przy której pozwolenie przywozu nastąpić mogło, w czasach pokoju nad 60 szyl. podnieść; mówiono nawet o 80 szyl., a jeden z tych, którzy teraz zniesienia ustaw zbożowych bronią, a 80 szyl. nie będąc zadowolony, żądał 120 szylingów. (Słuchajcie, słuchajcie!) Gdyby plan nam teraz przedłożony wszedł w wykonanie a wielka wojna powstała, każdy kto ma zdrowy rozsądek pojmie to, że kraj nie mógłby się przy tém utrzymać. Gdy przed dwoma lub trzema laty zaprojektowano przypuszczać zboże dla zamknięcia pod klucz królewski, opięrano się temu jako potwornemu projektowi, a teraz znowu wzywają nas, byśmy zboże ze wszystkich części świata dla upadku krajowego rolnictwa przypuszczali. Takim radykalnym projektem, dotyczącym najważniejszych interesów, jestem zupełnie przeciwny. Przynależną opiekę dobra własności gruntowej uważam za sprawiedliwą i słuszną, a zdanie moje o tém, lubo wokolwiek zmodyfikowane, co do zasady jest w ogólności takie samo jak dawniej.«

— Posiedzenie izby wyższej dnia 10go maja. Hrabia Rosberry wniósł o przedłożenie wykazu ilości pszenicy i innego zboża, wprowadzonego do Anglii na krajową potrzebę od roku 1838 aż włącznie do 1840, wraz z wykazem kwoty cła, jakie za zboże to wpłynęło, a na co zezwoliła izba po niejakich rozprawach o skutkach ustaw zbożowych.

Izba niższa. Posiedzenie d. 7. maja. Po mowie lorda John Russell o zmniejszeniu cła, rozprawy o tém zaczął lord Sandon, poczem tegoż wieczora mówili jeszcze w tej sprawie pp. Hogg, Hawes, Handley, James i Dr. Lushington. Wyjmujemy z mów tych niektóre miejsca: Lord Sandon: »Ogólna rezolucyja, jaką ministryjum zapowiedziało, miała być wtedy dopiero wniesioną, gdyby takowe w zaprojektowanej przeze mnie rezolucyji (ażeby izba nie zamieniła się w wydział dla rozbioru ministeryjalnych projektów słowem) klęskę poniesie. Z tego co ministryjum w tym względzie uczynić zamysła, zdaje się prawie, jakoby z niejaką pewnością spodziewało się tej klęski. Co do mnie, nie mam zamiaru, jaki mi

przypisują, iżbym wyłączał wazellki handel artykułami, uzyskanemi robotą niewolników; zamiarem moim jest przeszkadzać wyraźnej zachęce do handlu niewolnikami. Gdyby szło li o pytanie handlowe, nie występowałbym przeciw temu. Jako środek opiekuńczy może być istnące cło jakbądź wysokie, ale tu chodzi o moralną dążność. Sądzę, że ja i przyjaciele moi mamy równe prawo chępcie się tak wielką ludzkością jak i ministrowie Wigów. Atoli ci bardzo się pomylili co do szczegółów pojedynczych. Projekt ich nie tyle wniesie, ile sobie obiecują. To wykazami da się udowodnić, równie jak to, że nasz wywóz powiększył się do tych osad, gdzie wolni ludzie robotą się trudnią. — Pan Haves: »Nie chodzi tu li o sprawę cukru, lecz o będące w wypadku powszechnie finansowe i handlowe interesy. Nasz handel i fabryki nasze tak są uciążliwe, że trzeba koniecznie otworzyć nowy odbyt dla sprawienia im ulgi. Opozycja lorda Sandoa przeciw budżetowi, w całym kraju według zasług ocenioną bądźcie. Dzięki przynależą się zacuemu lordowi (Johnowi Russell) za jego mężkie postępowanie, które bez wątpienia siłę ministeryjum powiększy. — P. Hannley: »Przykro mi, że widzę się zmuszonym występować przeciw ministrom, których wspierałem niegdyś przyzwyczajony byłem; lecz niepodobna mi nie zwrócić uwagi, że pytanie o cukrze i budulec nieoddzielnie połączone jest z pytaniem o zbożu. Zdziwiony jestem projektem pomniejszenia cła z 8 na 4 szylingi, co jak sądzę, o wiele przewyższy nawet nadzieję głównego przeciw ustawom zbożowym zawiązanego stowarzyszenia. Lepiej żądać opieki, niż takal Plan ten wznieci największą niechęć nietylko w obwodach rolniczych, lecz oburzy także wszystkich właścicieli i kapitalistów. Niech zacny lord uwolni zupełnie handel zbożem, ale zarazem niech domy cłowe pozamyka, niech zniechęca akcyzę, a potem zapyta wierzycieli państwa, czy przystają chętnie na zamianę tych przychodów za uboczne bezpieczeństwo, jakie zacny lord właścicielem dóbr we wzroście fabryk wystawia.« (Głośne pochwały z ławek opozycji.) — P. James: »Posiadam wprawdzie znaczny majątek w Jamaice, ale zacny lord (Sando) mocnoby się pomylił, gdyby z tego powodu na głos mój liczył. Biedny ziomek mój więcej mnie obchodzi, niżli Murzyni w osadach. Tymczasem przynadzać muszę, że projekt rządu nie mniej do niewolnictwa niż do handlu niewolnikami zachęca i dla tego ubolewam poniekąd, że ministeryjum do podobnego projektu zmuszonym było.« (Grzmiące okłaski opozycji.)

Francyja.

Izba deputowanych. Posiedzenie d. 8. maja. Na posiedzeniu dzisiejszym projekt do ustawy, którym kredyty dodatkowego 1,400,000 fr. dla wychodców politycznych zażądano, przyjęto 215 przeciw 15 głosom.

P. Lacave-Laplagne, były minister skarbu, odbywa od dni kilku częste narady z panem Humannem i baronem Rothschildem.

Wielki koncert, który dnia 6. maja wieczorem odbył się w Luwrze, wypadł bardzo świetnie. Pierwsi artyści wystawy sztuk pięknych byli zaproszeni. Cała dyplomacja, znaczna ilość deputowanych, parów i marszałków znajdowała się na nim; osób prywatnych nie przypuszczano. Król, w towarzystwie wszystkich członków rodziny królewskiej, przybył o samej ósmiej. Koncert niezwłocznie się zaczął. Podziwiano mianowicie śpiewane przez pana Dupręz *solo*. Król oddalił się o pół do jedenastej, po skończeniu koncertu. Zaproszeni pozostali aż do północy.

Dnia 7. b. m. było zaburzenie na targowicy rzeźniczej, do czego nakazane znowu podwyższenie tary mięsa powód dało. Powszechnie jest to życzenie, ażeby minister handlu jak najprędzej wypełnił przyrzeczenie swoje, przedłożenia wniosku do ustawy o przypuszczeniu zagranicznego na rzeź bydła.

Paryż dnia 8. maja. *Journal des Debats* zwracając uwagę na stronnictwa w Anglii, artykuł swój o tém w następujący rozporozczya sposób: »Ostatnie posiedzenia parlamentu angielskiego były obfite w wypadki, a wiadomy smak Anglików do cytacji i porównań klasycznych, mógł im przy tej sposobności przypomnieć sceny z *Iliady*. Jest niejaki podobieństwo między bezkonecznym obleżeniem Troi, a ciągłym i regularnym szturmem, jaki Torysowie już od lat wielu do ministeryjum przypuszczają. Także w położeniu różnych osób okazuje się to podobieństwo. Tak widzieliśmy niedawno niezgodę i zniechęcenie w obozie szturmujących. Ani opowiadania o bitwach ich Nestora, księcia Wellingtona, ani bezowocne bohaterstwa ich śmiałego Ajaxa, lorda Stanley, nie mogły pocieszyć ich względem nieczynności ich Achila, Sir Roberta Peela, który spokojnie w swym namiocie siedział, głuchy na prośby jak i na zarzuty swych niecierpliwych towarzyszyów broni. Ale naraz odmienia się scena; budzi się Achil; żąda rydwanu swego, swych rumaków i broni, i dwoma cięciami straszego miecza swojego robi wyłom w murze, pod czas gdy hajecznego konia, który Troję zniszczył, w postaci lorda Howicka

i partyi jego, do twierdzy wprowadzają. Tym czasem jeszcze Troi nie wzięto, bo Hektor żyje.

— dnia 10. maja. Na posiedzeniu dzisiejszém izby deputowanych toczono dalej rozprawy o budżecie na rok 1842. W porządku dziennym był budżet ministerstwa spraw wewnętrznych. Wszystkie artykuły budżetu tego, o których narady aż do pół do 5tej trwały, bez wszelkiej zmiany przyjęto.

P. Garro, minister meksykański w Paryżu, w liście pisanym do kilku dzienników, oświadcza się umocowanym donieść, że rząd meksykański, mimo szacunku, jaki ma dla mocarstw, które z Państwem Texas w układy weszły, nie myśli wszelako zrzekać się prawa swojego do tego państwa, lub ostateczny zawierać pokój, jak to z ogłoszonego niedawno listu ministra tewańskiego, pana Macintosh, okazywać się zdawało.

Giełda dnia 10. maja. Na giełdzie pojawia się dzisiaj między spekulantami niejaką niepewność: renty francuzkie szły słabo, lubo nie zaszła żadna znaczna różnica w porównaniu z kursami sobotniami. Zajmowano się wiele położeniem ministeryjum angielskiego i pożyczką, która, jak mniemano, będzie musiała być wkrótce zaciągnięta.

Piszą z Algieru pod d. 26. kwietnia: »Oddział wyprawczy wyruszył d. 21. kwietnia; lecz dla ciągłej niepogody musiał aż do d. 26. w Blidzie pozostać, w którymto czasie dopięro ku Milianie w pochód pospieszył. Prowadzi on ogromne zasoby prowiantów i amunicyi. Książę Nemours z gubernatorem i dwoma pułkami, między którymi jest pułk 24ty, gdzie podpułkownikiem książę Aumale, spodziewany jest za dziesięć dni z powrotem w Algierze, dla odplynienia zaraz z tamtąd do Oranu, z kąd właściwie zamierzona wyprawa ma się rozpocząć. Gdy takowa szczęśliwie się powiedzie i pożądany skutek odniesie, to powszechnie sądzą w Algierze, że książę Nemours nazawsze tamże zamieszka i Wice-królem posiadłości afrykańskich mianowany będzie. Osadnicy i mieszkańcy niczego tak szczerze nie pragną, jak wypełnienia tego dawno już wspomnianego projektu, bo wtedy tylko trwałych planów względem tego kraju spodziewać się będzie można.«

Depesza telegraficzna z Tulonu donosi, że powyższa kolumna wyprawcza, która d. 27. kwietnia z Blidy wyruszyła, d. 30. bez wystrzału dostała się aż do Medei. Wypocząwszy tam czas krótki, szła dalej ku Milianie. Pogoda bardzo sprzyja, a stan zdrowia wojska wyborny.

Szwajcaryja.

Ara u dnia 4go maja. Rząd tutejszy, mimo nalegań Sejmu, nie zwołał wielkiej rady na nadzwyczajne posiedzenie. Gdy się zbliżało zwyczajne posiedzenie letnie wielkiej rady, które stosownie do konstytucyi pierwszego poniedziałku w miesiącu maju odbyć się miało, wiadomość rozeszła się po kraju, że rząd postanowił pod względem uchwały Sejmu żadnych pewnych projektów do wielkiej rady nie wnosić, lecz jej zostawić inicjatywę, ponieważ zniesienie klasztorów i ona bezpośrednio zawyrokowała. Naczelników powstania, którzy nie uciekliszy uwiecznionymi zostali, od kilku tygodni za itaucyją wypuszczono. Wielka rada odbywając dzisiaj swoje pierwsze w zupełnej ilości członków posiedzenie, wydała mimo częściowego oporu rządu stosowny wniosek, przystąpić do głównej sprawy i projektu podawać. Rząd na posiedzeniu dzisiejszém trwając od 4tej do pół do 9tej godziny wieczorem, postanowił przedłożyć wielkiej radzie następujące wnioski: 1) Wielka rada oświadcza, że trwa w zasadzie zniesienia klasztorów w Argowii; że się przeto od wszelkiego przywrócenia tychże do dawniejszego stanu uchyla. 2) Lecz by związkowobraterskim życzeniom dwunastu kantonów zadość uczynić i okazać, że Argowija ani uporczywie przy uchwałach swoich w ogólności trwać, ani że zniesienia klasztorów korzystać nie chce, postanawia wielka rada, ażeby te klasztory, których należenie do powstania udowodnioném nie jest, a więc klasztory niewieście *Fhar* i *Koronacyi Maryi* w Badenie, przypuszczone były do posiadania swego całego majątku, wszelako pod warunkiem, iżby konwenty te kanton Argowii opuściły i z majątkiem swoim do innego kraju się wyniosły. Gdyby która z zakonnic do klasztoru powrócić nie chciała, ma być jej z majątku klasztorowego aż do śmierci dawana pensyja, zezwolona wyrokiem, którym klasztory zniesiono. Rząd projekt ten do ustawy przeważającą większością przyjął, tak iż jest niejakie prawdopodobieństwo, że ona i wielka rada przystanie. Słychać, że pewien wpływ mający mąż chce jeszcze do projektów rządu ten dodać, ażeby i klasztor żeński *Gnadenhal* był znowu przywrócony, tak wszakże, iżby rząd mógł wykonać w nim prawo reformy i zamienić w wolne stowarzyszenie Siostr Miłosierdzia. Pojutrze zapewne o sprawie tej obrady się rozpoczną.

Księstwo Modeny.

Najjaśniejsza Cesarzowa Jejmość Austryjacka przybyła w najpożądańszém zdrowiu do Modeny dnia 3. maja wieczorem, dokąd najdojstojniejsza siostra JCKMości, księżna Lucci,

wraz z panującym Księciem, piérwój już była zjechała.

Królestwo Obojój Sycylii.

Neapol dnia 1. maja. »Dziennik rządowy« miésci uchwałę królewską, mocą której cło wywozowe od siarki z Sycylii, zniżono z 20 na 8 tarii *pro Cantaro* (150 funtów). Wszelkie nieporozumienia, jakie jeszcze w sprawie o siarkę zachodziły, zostają więc przez to zupełnie zaiatwione.

Indyje Wschodnie.

Pod względem Afganistanu dziennik bombajski *Overland Courier* donosi: »Sprawy Afganistanu coraz ważniejszymi się stają. Szach Szudsza, którego wojsko angielskie na tron Kabulu wyniosło, zamierza teraz niewdzięcznością i zdradą Anglikom się wypłacić. Czyni on podstępny do wygnania z kraju wszystkich angielskich wojsk posiłkowych. Uwolniony od wszelkiej obawy przez pojmanie Dosta Mohameda i zawiezenie go do Indyjów, oddaje się znowu wszelkim niegodziwościom, które piérwój do zrzucenia go z tronu powodem były. Sprzykrzył mu się bardzo słuszny nadzór, jaki mają nad nim angielscy ajenci w jego dworze, i dla tego stara się ich pozbyć wszelkimi zabiegami, jakich tylko tak osiwiwały grzesznik jak on użyć może. Wszelako sami nawet niespokojni Afganowie patrzą zawistnym okiem na angielskich żołnierzy i knują spiski między sobą dla pozbycia się swych zwycięzców. Usiłowaniem naszym jest, gorszące namiętności tyrana utrzymać na wodzy i niespokojnego ducha plemion przytłumić; tym sposobem jako zwycięzcy i niewierni tak dla piérwszego jak i dla drugich jesteśmy celem nienawiści. Jestto uderzająca, z jakim zapalem wyrażają się niektóre dzienniki kalkuckie i inne pisma indyjskie o dobrych przymiotach Dosta Mohameda i jak za nim Afganowie tęsknią. — Obadwaj spółzawodnicy są już starzy i zapewne jeszcze tylko lat kilka pożyją. Niech więc ostatki życia swego pod ścisłym spędzą dozorem, piérwszy jako zwyciężony, ale szlachetny nieprzyjaciel, drugi jako uwzględniony, ale zdradziecki przyjaciel. Polityka ajentów angielskich musi teraz na następcę Szacha Szudszy być zwróconą. Spodziewać się należy, iż między jego synami znajdzie się jeden, który naszej przyjaźni i wsparcia godnym będzie. Jeżeli zdrada i niezdatność do rządu terażniejszym Szachowi dowiedzione będą, cóż może być dla nas na przeszkodzie do uchylenia go od tronu? Jakoż wkrótce potrzeba obrąć jego następcę, gdyż większa część

jego dzieci już tym samym co ojciec bezprawiom się oddaje. Środek ten jest tém potrzebniejszy, ileż Moslemitanie z powodu Szacha są na nas bardzo rozjątrzeni. — Więzień Stanu Dost Mohamed w kraju indyjskim doznaje bardzo łagodnego obojęcia. W Ferozepore na życzenie jego kazano angielskiemu wojsku poprzód niego przeciągać. W spanielym purpurowym płaszczu, zielonej haftowanej sukni spodniej, szerokich pantalonach, w turbanie na głowie, z długą siwą brodą — istny wizerunek naczelników arabskich pęzła Vernetta — wystąpił on w towarzystwie czternastu swoich synów, na koniu, na którym z młodzieńczym zapalem po przed angielskimi szeregami przejeżdżał. Podziwiał taktykę angielską.

Dost Mohamed uzyskał istotnie od lorda Aucklanda pozwolenie mieszkania w Kalkucie, dokąd pod eskortą kapitana Nicolsona dnia 1. marca odjechał.

NOWINY LWOWSKIE.

JPanna Agnieszka Schebest, słynna śpiewaczka, przybyła do naszej stolicy. Dzienniki zagraniczne piszą o niej między innymi: »Pannę Schebest policzamy do najcelniejszych śpiewaczek w Europie; jej śpiew jest sztucznym językiem uczuć, a ten język rytmicznym i melodyjnym obrazem tonów.« Panna Schebest tylko sześć razy w różnych operach na tutejszj scenie wystąpi.

Dnia 24. b. m. odbędzie się dwunasty popis tutejszego muzycznego Towarzystwa. Usłyszymy tam czwartą symfonię Ralliwody, waryjacje Karola Winklera na fortepian, uwerturę Lindpaintnera i chór Haendla z *Messyasza*, z przyczynieniem się uczniów Towarzystwa. — Dnia 2go czerwca odbyć się ma muzyczno-deklamacyjna wieczorna zabawa, na dochód tutejszego instytutu ochrony małych dzieci. Spodziewamy się z przyjemnością spędzić ten wieczór i szczerze życzymy, aby temu pożytecznemu zakładowi hojne wsparcie wudzielo się dostało. — W przyszły poniedziałek, to jest d. 24. maja, aktorowie sceny polskiej przedstawią na korzyść ubogich komedję w czterech aktach z niemieckiego, pod tytułem: *Która jest panna młoda*. W trzecim akcie jako *intermezzo* odśpiewane będą następujące sztuki: 1) wielki *duet* Rossyniego w języku włoskim, przez JPannę Eschen i JP. Sabatzkiego; 2) wielka arya w języku polskim, przez JP. Zameckę; 3) *duet*: *Dwa*

stowiki, przez JJP. Hofmanna i Raichmanna. Między aktem 2gim a 3cim JP. Braun (ojciec) odegra wielki polonez. Nie wątpimy, że widowisko to na cel tak dobroczynny licząc odwiedzonem będzie.

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Ulanów dnia 14. maja 1841. Dnia 25. kwietnia płynęły tędy z Oleszyc do Gdańska 2 pobitki i 1 galar, naładowane siemieniem lnianem, potażem, konopiami czesanemi i przędzą konopną, także i pszenicą; — wszystko to własność Simsona Prinzenhala. — Tegoż samego dnia ruszyło z Ulanowa do Warszawy 9. tratw związanych z blisko 1500 browarek z lasów państwa Rudnik i Nart. Materyjał ten należy do braci Lewi et Barach Schleyen. — Dnia 26. kwietnia płynęły tędy z Jarosławia do Gdańska 10 pobitek naładowanych pszenicą, siemieniem lnianem i orzechami włoskimi, do wspomnianych dopiero braci Scheyen należącemi. Pobitki te miały wiele do roboty z małą wodą na Sanie. — Dnia 28go kwietnia puszczono z Sieniawy do Gdańska 10 tratw związanych z jakich 27 kop bali dębowych i 450 belek sosnowych kantowych. Tratwy te należące do Rubina Hebel i Barucha Ehrensahl naładowane były potażem, siemieniem lnianem, rzepakiem i płótnem. — Tegoż samego dnia ruszyły z Jarosławia siedm pobitek braci Schleyen, naładowanych pszenicą, siemieniem lnianem, jęczmieniem i siemieniem konopnem; z tych jedna pobitka wpadła na kij powyżej Kopek, i mocno uszkodzona, poszła całkiem pod wodę. Przy prędkim ratunku wydobyto ją, atoli nasienie konopne przepadło zupełnie, nasienie lniane nie do użycia nawet i kosztów ratunku nie wróciło, dobra pszenica do przesuszenia wzięta, zmarniała od częstych deszczów; — jeden tylko jęczmień, który był w worach, nie nie uciér-

niał. Reszta 6 pobitek popłynęły do Gdańska. — Tegoż samego dnia Ber Gottlieb z Sieniawy puścił ząd do Gdańska 1 tratwę związaną z 250 murlat sosnowych na 9 cali grubych a na 5 sążni długich, i siemieniem lnianem naładowaną; także i 1 pobitkę z siemieniem lnianem, konopnem, orzechami włoskimi i płótnem; pod Turebską Wulką wpadła ta pobitka na kij, przyczem siemie przepadło, resztę zaś ładunku przesuszono, pobitkę naprawiono, na powrót naładowano i do Gdańska puszczono. — Dnia 2. maja ruszyły z Chwałowic do Gdańska 4 tratwy związane z 14 kóp bali dębowych i 250 murlat sosnowych. Materyjał ten będący własnością Wolfa Wagschala z Leżajska, pochodzi z lasów państwa Niska. — Dnia 10go maja ruszyło ząd do Gdańska 7 pobitek naładowanych po części w Jarosławiu: z tych 4 pobitki z pszenicą braci Schleyen, a 3 pobitki z siemieniem lnianem należące do M. Oettingera, spekulanta warszawskiego; z tych ostatnich jedna wpadłszy gwałtownie na leżące pod wodą drzewo, tak mocno została uszkodzoną, iż natychmiast zatonęła; uratowano z niej nieco siemienia, i po przesuszeniu, komisant sprzedał toż siemie przez publiczną licytację; — tamte zaś 6 pobitek odbiły z Chwałowic do Gdańska na dniu 13. b. m. — Żyto, które Aaron Schleyen zakupił w okolicy Jarosławia i Przemysła dla pana Prusaka z Warszawy, płynęło tędy na 11 pobitkach do Warszawy. — Bracia Schleyen puścili do Gdańska 6 tratw związanych z 1500 murlat na 8 do 9 cali grubych a 5 sążni długich; tratwy te mają w Królestwie Polskiem wziąć na siebie pszenicę.

Na handel pszenicą do Gdańska nie masz jeszcze jeszcze dobrych widoków.

TEATR POLSKI.

W poniedziałek, na korzyść ubogich: *Która jest panna młoda?* komedyja w 4 aktach,

W biurze Redakcyi Gazety Lwowskiej nabyć można kompletnych egzemplarzy „Rozmaitości“ wydanych od r. 1817 aż do r. 1840 (włącznie). Każdy pojedynczy rok dawniejszych „Rozmaitości“ jest do sprzedania za cenę 6 zr. m. k.; późniejszych zaś t. j. od r. 1832 aż do r. 1840 (włącznie) po 5 zr. m. k.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 21. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem spadkobierców Franciszka Krattera.
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)